

**ВОЛОДИМИР МИКОЛАЙОВИЧ ШЕВАГА – ВИДАТНИЙ
УКРАЇНСЬКИЙ НЕЙРОХІРУРГ
До 85-річчя від дня народження**

Володимир Миколайович Шевага народився 4 травня 1939 р. в с. Герасимів Обертинського району Станіславської (нині Івано-Франківської) області в селянській родині. У 1952 р. Володимир закінчив сільську семирічну школу та поступив у 8 клас Обертинської СШ, після закінчення якої в 1955 р. вступив на медичний факультет Станіславського медичного інституту. В 1961 р. після закінчення медінституту з відзнакою був залишений в аспірантурі при кафедрі нормальної анатомії. В зв'язку з тим, що рідний брат був засуджений за участь в УПА, В.М. Шевагу виключили з аспірантури і направили на роботу лікарем-неврологом в Обертинську районну лікарню, де згодом він був призначений на посаду головного лікаря (1961–1965). З тієї ж причини йому було відмовлено у вступі до клінічної ординатури при кафедрі неврології Київського інституту удосконалення лікарів у 1963 р.

У 1965 р. В.М. Шевага за конкурсом був призначений на посаду лікаря-невропатолога 11 міської лікарні м. Львова, а в 1966 р. став лікарем-ординатором нейрохірургічного відділення Львівської обласної клінічної лікарні. У 1971 р. В.М. Шевага захистив кандидатську дисертацію на тему «Макро- и микроэлементы в крови и спинномозговой жидкости у больных с опухолями головного мозга». Від 1976 р. призначений завідувачем нейрохірургічного відділення Львівської обласної клінічної лікарні та головним позаштатним нейрохірургом Львівського обласного управління охорони здоров'я.

В 1977 р. В.М. Шевага за конкурсом став завідувачем курсу нейрохірургії при кафедрі неврології Львівського державного медичного інституту, водночас залишаючись на посаді головного позаштатного нейрохірурга Львівського обласного управління охорони здоров'я.

За час роботи головним спеціалістом ЛОУОЗ В.М. Шевага зумів налагодити надання екстреної та невідкладної медичної допомоги з нейрохірургії населенню Львівської області та частково інших областей Західної України шляхом організації підготовки лікарів на робочих місцях при нейрохірургічному відділенні завідувачів травматологічних і хірургічних відділень районних лікарень та узгодив співпрацю з нейрохірургічними службами відомчих медичних установ (залізничної лікарні та військового госпіталю).

У 1981 р. В.М. Шевага захистив докторську дисертацію на тему «Гомеостаз минеральных веществ и витаминов при отеке-набухании мозга у нейрохирургических больных».

Вчений проявив здібності організатора у створенні Асоціації нейрохірургів Львівської області, в роботі якої беруть участь нейрохірурги сусідніх областей.

У 1985 р. В.М. Шевага організував кафедру рефлексотерапії з курсом нейрохірургії при факультеті післядипломної освіти ЛДМІ, яка в подальшому була реорганізована в кафедру невропатології та нейрохірургії. У 1988 р. В.М. Шевага отримав вчене звання професора. На кафедрі було підготовлено декілька сотень лікарів з різних регіонів УРСР та деяких республік колишнього СРСР. За час керівництва кафедрою до 2009 р. В.М. Шевага створив єдину в Україні невролого-нейрохірургічну школу з реабілітаційним ухилом, вихованці якої очолили кафедру неврології (проф. С.С. Пшик), кафедру реабілітації та нетрадиційної медицини (проф. Л.В. Андріюк), кафедру невропатології та нейрохірургії (проф. А.В. Паєнок), Міжнародну клініку відновного лікування (проф. В.І. Козьявкін), а також працюють в інших країнах (Німеччина, Ізраїль, Кіпр, Туніс, Ліван, Бельгія, США).

Під керівництвом проф. В.М. Шеваги виконано і захищено 20 кандидатських та 2 докторських дисертації з проблем нейрохірургії, неврології та фізичної реабілітації. Виконується одна кандидатська і одна докторська дисертації.

Професор В.М. Шевага володіє широким арсеналом оперативних втручань в галузі нейрохірургії. Ним виконані перші у Львові оперативні втручання при геморагічних інсультах, переломах шийного відділу хребта (передні стабілізуючі операції), патології міжхребцевих дисків, вроджених патології головного та спинного мозку, задні стабілізуючі оперативні втручання при переломах грудного і поперекового відділів хребта, пухлинах основи черепа. Завдяки організаційним здібностям та наполегливості В.М. Шеваги у Львові було організовано Центр хірургії судин головного та спинного мозку, що дало можливість надавати спеціалізовану допомогу хворим із патологією судин головного мозку не лише мешканцям Львівської області, але й всього Західного регіону України.

Особливої уваги заслуговує участь проф. В.М. Шеваги в організації факультету реабілітації Львівського інституту фізичної культури, що дало можливість залучити випускників ЛДІФКу до організації повноцінної реабілітації хворих з травмою головного та спинного мозку спочатку на базі нейрохірургічного відділення Міської клінічної лікарні швидкої медичної допомоги м. Львова, а згодом – в інших медичних закладах міста й області та організації реабілітаційного відділення на базі військового госпіталю 1120 у Львові, яке є практично єдиним повноцінним реабілітаційним відділенням в Україні для реабілітації учасників АТО.

З ініціативи проф. В.М. Шеваги та з його активною підтримкою більшість лікарів нейрохірургічного відділення МКЛ ШМД м. Львова пройшли стажування в провідних клініках Польщі, Австрії, Франції, Англії та Аргентини, що дозволило підняти рівень

нейрохірургічної допомоги до європейських стандартів. Про це свідчать відгуки фахівців США, Ізраїлю, Польщі.

Діапазон наукових проблем, якими займається професор В.М. Шевага, вражаючий. Вчений є автором понад 600 друкованих праць, в т. ч. 4 підручників, 9 посібників, 4 довідників, 3 словників, 23 монографій, 9 авторських свідоцтв, 15 патентів і 40 раціоналізаторських пропозицій. У 1989 р. В.М. Шевага був нагороджений срібною медаллю ВДНГ СРСР. За працю «Нейрохірургія», 2-е вид у номінації «Підручник». АН ВО України нагородила В.М. Шевагу дипломом лауреата III премії конкурсу «Краще видання року». За досягнення в науковій роботі в 1996 р. В.М. Шевага отримав почесне звання «Заслужений діяч науки і техніки України», а за плідну працю в галузі виховання студентів та підготовку лікарів – звання «Заслужений професор Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького» (2007).

Своє 85-річчя Володимир Миколайович Шевага зустрічає повний нових задумів, готовий служити і далі своєму народові.

Міцного здоров'я на многія та благія літа!

ЛІТЕРАТУРА

1. Львівський державний медичний інститут / За ред. М. Павловського, І. Даценко, Л. Петрух. – Львів: Словник, 1994. – 328 с. – Зі змісту: [Шевага Володимир]. – С. 13, 188, 190, 191.
2. Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького: рік 2000 / гол. ред.: Б.С. Зіменковський. – Львів: Наутілус, 2000. – 301 с. – Зі змісту: [д-р мед. наук проф. В.М. Шевага]. – С. 245.
3. Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького: довідник 2004 / гол. ред.: Б.С. Зіменковський. – Львів: Наутілус, 2004. – 372 с. – Зі змісту: [д-р мед. наук проф. В.М. Шевага]. – С. 317.
4. Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького: довідник 2009 / гол. ред.: Б.С. Зіменковський. – Львів: Наутілус, 2009. – 409 с. – Зі змісту: [Володимир Шевага]. – С. 28; [Шевага Володимир Миколайович, доктор медичних наук, заслужений професор ЛНМУ, заслужений діяч науки і техніки України]. – С. 322.
5. Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького – 230 / гол. ред.: Б.С. Зіменковський. – Київ: Логос Україна, 2014. – 295 с. – Зі змісту: [професор Володимир Шевага]. – С. 19; [заслужений професор університету... Володимир Шевага]. – С. 36; [проф. В.М. Шевага (1977–1985)]. – С. 106; [Д. мед. н., проф. В.М. Шевага]. – С. 168, 169.
6. Пшик С. Шевага Володимир Миколайович / С. Пшик // Зіменковський Б.С. Професори Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького: 1784-2006 / Б.С. Зіменковський, М.Р. Гжегоцький, О.Д. Луцик. – Львів: Наутілус, 2006. – С. 306.
7. Пшик С. Шевага Володимир Миколайович / С. Пшик // Зіменковський Б.С. Професори Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького: 1784-2009 / Б.С. Зіменковський, М.Р. Гжегоцький, О.Д. Луцик. – Львів: Наутілус, 2009. – С. 353-354.